



Rapport 02/21

## Rapport fra digitalt COCOP-møte 27.–28. mai 2021

v/Berit Hagen Agøy

*The Coordination Committee for Cooperation (COCOP)*, det årlige partnernmøtet i Den lutherske kirken i Jordan og Det hellige land (ELCJHL) og denne kirkens partnere, ble også i 2021 gjennomført digitalt. Steinar Ims og Berit Hagen Agøy deltok fra Den norske kirke.

Partnernmøtet ble gjennomført med de faste postene; rapport fra biskopen og menighetene, skolene, ungdomsarbeidet og arbeidet i kvinnedesken. På møtet gjennomgås også regnskap og budsjett.

Vanligvis er møtet over flere dager, hvorav én dag er avsatt til seminar om et aktuelt tema. Men dette ble kuttet ut på det digitale møtet. Alle partnere (lutherske kirker organisasjoner i Norge, Sverige, Finland, Tyskland, USA og Canada samt LVF og det svenske instituttet i Jerusalem) gir en kort oppdatering om sin hjemlige situasjon, og en drøfter hvordan partnerne kan samarbeide seg imellom for å støtte ELCJHL.

### Biskop Azars rapport:

Møtet var selvsagt preget av covid-19-pandemien som har rammet palestinerne hardt; både rent helsemessig, men også fordi turistnæringen, som mange palestinere lever av, har ligget helt nede. Likevel har menighetsarbeidet og skolevirksomheten fortsatt, og det er imponerende å se alt kirka har fått til i en så krevende situasjon med «vold og død» som biskop Azar uttrykte det i sin åpningstale. Han vektla at nå trenger vi hverandre mer enn noen gang, og at det siste året har vist hvor lett liv og fellesskap kan ødelegges. Talen var en sterk appell om forbønn og om å holde sammen, både lokalt og internasjonalt. Han sa også at krigen i Gaza rammet alle palestinere, og at det nå trengs gode palestinske ledere. Biskopen er mer tilbakeholden enn sin forgjenger med å kommentere den aktuelle politiske situasjonen. Han nevnte også at det er vanskelig for tiden å få til fellesuttalelser fra kirkelederne i Jerusalem når alle skal ha en mening om teksten.

### Oppfølging:

- Biskop Azar vil invitere lederne av partnerkirkene til et møte for å gjennomgå den 20 år gamle COCOP-avtalen. Dette møtet blir trolig våren 2022.
- Det skal utvikles en strategiplan for arbeidet i ELCJHL. Det er behov for en bedre struktur og planmessighet i kirkas omfattende arbeid.
- Det er planer om å etablere et «Endowment Fund» for å gi kirka større økonomisk sikkerhet. Partnerkirkene vil bli invitert til å bidra med midler til fondet.
- Arbeidet med likestilling er viktig i ELCJHL. Det samarbeides bl.a. med Svenska kyrkan og LVF om dette arbeidet.

## Rapport fra menighetene og skolene

Alle prestene meldte om at det lokale menighetsarbeidet har fortsatt under pandemien, men at den selvsagt har gjort at aktivitetene måtte legges om, bl.a. til digitale gudstjenester. Men en positiv virkning av dette har vært at palestinere i diasporaen har kunnet følge gudstjenestene. Det er et økende behov for diakoni, og mange familier har hatt det krevende når alle har måttet holde seg i hjemmet. Det er også en bekymring for ungdommen, som naturlig nok er utålmodige og frustrerte over den politiske situasjonen. Kirka er opptatt av å vise dem alternativer til voldelige protester. Samtidig er man bekymret for om ungdommen vil komme tilbake til ungdomsarbeidet i kirka når det igjen kan starte opp fysisk.

Skolene har vært svært opptatt av godt smittevern og gikk over til delvis fysisk og delvis digital undervisning. Det er gjort et stort arbeid for å styrke lærernes digitale kompetanse.

Alle ansatte i kirka fikk et kutt på 5 % i lønna for å få budsjettene i balanse.

## Strid om landeiendom

Den mest krevende saken på årets møte var konflikten om landeiendommen knyttet til Talita Kumi-skolen i Beit Jala. Opprinnelig var eiendommen et resultat av tysk misjonsvirksomhet, men i 1961 inngikk man en avtale, og eiendommen ble registrert i navnet til ELCJHL. Men det er typisk i Palestina og Israel at skjøter og papirer som dokumenterer eiendomsrett og bruksrett, er uklare og omstridte. Biskopen er svært skuffet over at tyskerne velger å gå rettens vei og ikke løser dette i vennlige samtaler med kirka.

Den tyske organisasjonen Kaiserswerth arbeider for å få en rettslig kjennelse på at de har eiendomsretten til landområdet. Dette skaper selvsagt frustrasjon og sinne i den lokale kirka, noe som må forstås i en større sammenheng hvor det palestinske landet skrumper inn som følge av israelsk ekspansjon. Området i Beit Jala er særlig sårbart for israelsk annektering. Kirka håper på at retten ikke vil godkjenne en overdragelse til tyskerne, fordi det er svært sensitivt å overdra palestinsk land til utlendinger. Det ligger selvsagt en frykt under om at landet til slutt kan havne på israelske hender.

Saken handler også om det som oppfattes som koloniale og paternalistiske holdninger fra tysk side overfor den palestinske kirka. Som en av de lokale prestene uttrykte det: «Nå må dere bestemme dere for om dere ser på Palestina som en misjonsmark, eller om dere samarbeider med en selvstendig palestinsk kirke». Den tyske prostens i Jerusalems svar om at dette handler om «stewardship» og «caretaking» gjorde ikke samtalen lettere.

For ELCJHL handler dette også om å fortsatt eksistere som en liten luthersk kirke i en svært vanskelig kontekst. Et forsøk på en felles uttalelse fra partnerne strandet fordi vi ikke klarte å bli enige om teksten, og fordi noen tyskere opplevde det som problematisk at møtet ikke fikk høre Kaiserwerths versjon av historien.

## Partnerreaksjoner på volden i Jerusalem og krigen i Gaza

Det var svært interessant å høre hvilke reaksjoner kirkene i Sverige, Tyskland og USA hadde fått etter at de, i likhet med Den norske kirke, hadde uttalt seg offentlig. De hadde liknende erfaringer som oss med at media raskt dreide saken til å handle om relasjoner mellom kristne og jøder, og at påstander om antisemittisme dukket opp. Det er verd å merke seg hva en av de palestinske prestene sa til oss: «Nå må dere holde fokus på barna i Gaza og ikke gjøre dette til en sak mellom kristne og jøder hjemme hos dere selv». Han minnet også om at når vi snakker om landløftene, så handler det for

dem om det landet de faktisk lever i. Vi ble også oppfordret til å løfte fram det økende antall jødiske stemmer som kjemper for en rettferdig fred for palestinerne.

## Annet

Ledende biskop i Den lutherske kirken i Canada har fungert som «co-chair» av COCOP, mens biskopen er «chair». Hennes periode var nå over, og Berit Hagen Agøy ble valgt som ny «co-chair».

Neste COCOP-møte blir 17.–21. mai 2021. (Møte i finanskomiteen 16. mai).



*Partnerne får også en grundig rapport om ELCJHLs skolevirksomhet*

*(Bildet er fra en presentasjon)*